

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра нових медій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету журналістики

проф. КРУПСЬКИЙ І. В.

“12” вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Цифрова медіакультура»

освітній рівень – другий (магістерський) рівень вищої освіти

галузь знань – 06 – журналістика

спеціальність – 061 – Журналістика

освітня програма – ОПП «Журналістика»

Факультет журналістики

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма __ *Цифрова медіакультура* _____ для магістрів
(назва навчальної дисципліни)
за спеціальністю _____ **061-Журналістика** _____

Розробники: __ ГАБОР Н.Б., кандидат філолог наук, напрямку
Журналістика, доцент, доцент каф-ри нових медій _____
ПАВЛЮК Л.С., кандидат філолог наук, напр. *Журналістика*, доцент, доцент
каф-ри нових медій

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри (циклової комісії) __ нових медій __

Протокол від “ **2.09.** _ ” _____ 2022 __ року № **2** __

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) __ доц. Габор Г.Б. _____

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 6	Галузь знань _____061-Журналістика <small>(шифр і назва)</small>	Нормативна (за вибором)	
Модулів – 2	Освітній рівень: другий (магістерський) рівень вищої освіти _____	Рік підготовки	
Змістових модулів – 4		1-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин – 180 год	Спеціальність: 061-Журналістика _____ <small>(шифр і назва)</small>	Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти :16, 8 аудиторних – 56 самостійної роботи студента – __124__		24 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		124 год.	год.
		Індивідуальні завдання: _____ <small>??год.</small>	
Вид контролю: <small>(екзамен/залік)</small>			
	+		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття освіти –40 %

для заочної форми здобуття освіти –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Цифрова медіакультура» є поглиблення знань про становлення та сучасний стан феномену творення культури засобами цифрових медіа, в т.ч. комунікаційних технологій задля використання цих знань у процесі творення текстів та з урахуванням медіаплатформ, на яких вони будуть розміщені

Завдання

- дослідити історію розвитку цифрової медіакультури;
- з'ясувати специфіку досліджень цифрової медіакультури;
- розглянути проблеми, пов'язані з сучасним розвитком цифрової медіакультури;
- дослідити творчість мережевих фан-спільнот як новітні культурні медіапрактики;
- з'ясувати основні тренди у розвитку цифрової культури та вміти аналізувати їх.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК 04. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей.

ЗК05. Здатність професійно використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 02. Здатність до фахового аналізу світових та національних медіатенденцій.

СК 03. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій у творенні інформаційних та аналітичних медіапродуктів.

СК 06. Здатність до фахового аналізу контенту сучасних українських медіа.

СК 8. Вміння синтезувати світовий та український досвід медіатизації культури на прикладі публікацій у медіа й на основі осмислення відомих національних і зарубіжних теорій та концепцій зі сфери журналістикознавства.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціалізації (СКС)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- ✓ історію розвитку цифрової медіакультури;
- ✓ специфіку досліджень цифрової медіакультури;
- ✓ про творчість мережевих фан-спільнот як новітні культурні медіапрактики;
- ✓ проблеми, пов'язані з сучасним розвитком цифрової медіакультури;
- ✓ специфіку досліджень медіакультури у професійних та академічних спільнотах;

вміти:

- ✓ аналізувати за заданими параметрами вияви сучасної цифрової медіакультури в суспільно-політичних медіях, у спеціальних ЗМК;
- ✓ орієнтуватися у творчості мережеских фан-спільнот як частині цифрової медіакультури;
- ✓ виявляти тематичні ніші у висвітлення цифрової культури та аналізувати тренди.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 02.Продувати тексти культурологічного спрямування, створювати власні проекти культурологічних часописів програм, сайтів та модерувати їх.

ПРН 05. Вміти системно і критично осмислювати проблеми в галузі журналістики, зокрема контент українських медіа.

ПРН 9. Створювати власний мультимедійний контент в соціальних медіа, вміти просувати його відповідно до журналістських стандартів.

ПРН 13. Аналізувати та узагальнювати національні та світові медіатенденції в умовах нових викликів.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Цифрова медіакультура: практика

Змістовий модуль 1. Поняття медіакультури.

Тема 1.Поняття медіа культури. Феномен медіакультури у західних теоріях

Тема 2. Медіакультура в контексті міждисциплінарних досліджень.

Тема 3. Цифрова медіакультура як особливий вид культури інформаційного суспільства.

Тема 4. Цифрова медіакультура як об'єкт досліджень.

Змістовий модуль 2. Феномен мережеских культурних спільнот.

Тема 5. Як цифрова медіакультура формує культуру реальності. (Навчання на онлайн платформах: сертифікатне проходження тем з проблеми).

Тема 6. Мережескі культурні спільноти. Що таке мережескі спільноти? Їх типи, особливості функціонування, інформаційна продукція.

Тема 7. Феномен фанфікшен як любительська творчість в мережі .

Тема 8. Цифрові культурні практики.

Тема 9. Проекти, теми, вимоги, особливості презентації.

МОДУЛЬ 2. Цифрова медіакультура: до теорії як узагальнення практики

Змістовий модуль 1. Нормативні характеристики медіакультури

міждисциплінарних досліджень													
Тема 3-4. Цифрова медіакультура як особливий вид культури інформаційного суспільства. Цифрова медіакультура як об'єкт досліджень.	4	2	2			6							
Разом за змістовим модулем 1	8	4	4			12							
Змістовий модуль 2. Феномен мережових культурних спільнот													
Тема 5. Як цифрова медіакультура формує культуру реальності. Навчання на онлайн платформах: сертифікатне проходження тем з проблеми.	8	4	4			12							
Тема 6 - 7 Мережіві культурні спільноти. Що таке мережіві спільноти? Їх типи, особливості функціонування, інформаційна продукція. Феномен фанфікшен як любительська творчість в мережі .	4	2	2			6							
Тема 8. Цифрові культурні практики.	4	2	2			6							
Тема 9. Проекти, теми, тексти, вимоги, особливості презентації.	16	4	12			22							
Разом за змістовим модулем 2	32	12	20			46							
Усього за модуль 1	40	16	24			58							
Модуль 2													
Змістовий модуль 1. Нормативні характеристики медіакультури													
Тема 10. Ресурсні та нормативні характеристики медіакультури. Творення й рецепція онлайнового тексту:	2	2				8							

інтерпретації та інтерактивність. Джерела й сенси оцінок сучасного контенту.												
Тема 11. Нормативна база сучасних медій: міжнародний та національний вимір. Кооперативна й конфронтативна комунікація: інтерпретаційна етика. Засади репрезентації вербальних і візуальних іміджів у нових медіа. Соціальні можливості й цивілізаційні виклики віртуальної реальності	2		2			8						
Тема 12. Стандарт об'єктивності в репрезентації факту. Текстові маркери фактологічності й фіктивності інформації. Аналітична аргументативна культура. Симулякри в онлайн-аналітиці	2	2				8						
Разом за змістовим модулем 1	6	4	2			24						
Змістовий модуль 2. Нові медіа як середовище інтеграції та адаптації норм.												
Тема 13. Новинний факт і його “віяло версій” в онлайні. Фейк, маніпуляція і культура їхньої критики. Культура бекграунду та обґрунтувань в аналітичному тексті: специфіка онлайн-медіа.	2		2			8						
Тема 14. Культура суб'єктивності. Оцінка та інтерпретація. Природа	2	2				8						

стереотипізації та види стереотипів у медіа/												
Тема 15. Структура оцінного судження й лексичні вираження експресії. Упередження й стереотипи та їхні мовні маркери в медіатексті. Контекст воєнного конфлікту і поняття “мова ворожнечі”: критичні рефлексії.	2		2			8						
Тема 16. Культура інтертекстуальності й використання джерел. Інтертекстуальність як запозичення і аналітична переробка тексту-джерела.	2	2				8						
Тема 17. Соціальні чинники й варіативність мовної норми. Мовностилістичні проблеми конвергентних медіа. Підсумок. Нові медіа як середовище інтеграції та адаптації норм.	2		2			10						
Разом за змістовим модулем 2	10	4	6			42						
Усього за модуль 2	16	8	8			66						
Усього годин	56	2 4	3 2			124						

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Медіакультура в контексті міждисциплінарних досліджень.	2
2	Тема 4. Цифрова медіакультура як об'єкт досліджень.	2
3	Тема 5. Як цифрова медіакультура формує культуру реальності. (Навчання на онлайн платформах сертифікатне проходження тем з проблеми)	4

4	Тема 6. Мережеві культурні спільноти. Що таке мережеві спільноти? Їх типи, особливості функціонування, інформаційна продукція.	2
5	Тема 8. Цифрові культурні практики	2
6	Тема 9. Проекти, теми, тексти, вимоги, особливості презентації.	12
7	Тема 11. Нормативна база сучасних медій: міжнародний та національний вимір. Кооперативна й конфронтативна комунікація: інтерпретаційна етика. Засади репрезентації вербальних і візуальних іміджів у нових медіа. Соціальні можливості й цивілізаційні виклики віртуальної реальності	2
8	Тема 13. Новинний факт і його “віяло версій” в онлайні. Фейк, маніпуляція і культура їхньої критики. Культура бекграунду та обґрунтувань в аналітичному тексті: специфіка онлайн-медіа.	2
9	Тема 15. Структура оцінного судження й лексичні вираження експресії. Упередження й стереотипи та їхні мовні маркери в медіатексті. Контекст воєнного конфлікту і поняття “мова ворожнечі”: критичні рефлексії.	2
10	Тема 17. Соціальні чинники й варіативність мовної норми. Мовностилістичні проблеми конвергентних медіа. Підсумок. Нові медіа як середовище інтеграції та адаптації норм	2
	Усього годин	32

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття медіа культури. Феномен медіакультури у західних теоріях	6
2	Тема 3-4. Цифрова медіакультура як особливий вид культури інформаційного суспільства. Цифрова медіакультура як об'єкт досліджень.	6
3	Тема 5. Як цифрова медіакультура формує культуру реальності. (Навчання на онлайн платформах: сертифікатне проходження тем з проблеми.)	12
4	Тема 6 - 7 Мережеві культурні спільноти. Що таке мережеві спільноти? Їх типи, особливості функціонування, інформаційна продукція. Феномен фанфікшен як любительська творчість в мережі .	6
5	Тема 8. Цифрові культурні практики	6
6	Тема 9. Проекти, теми, тексти, вимоги, особливості презентації.	22
7	Тема 10. Ресурсні та нормативні характеристики медіакультури. Творення й рецепція онлайн-тексту: інтерпретації та інтерактивність. Джерела й сенси оцінок сучасного контенту.	8
8	Тема 11. Нормативна база сучасних медій: міжнародний та національний вимір. Кооперативна й конфронтативна комунікація: інтерпретаційна етика. Засади репрезентації вербальних і візуальних іміджів у нових медіа. Соціальні можливості й цивілізаційні виклики віртуальної реальності	8
9	Тема 12. Стандарт об'єктивності в репрезентації факту. Текстові маркери фактологічності й фіктивності інформації. Аналітична аргументативна культура. Симулякри в онлайн-аналітиці	8
10	Тема 13. Новинний факт і його "віяло версій" в онлайн. Фейк, маніпуляція і культура їхньої критики. Культура бекграунду та обґрунтувань в аналітичному тексті: специфіка онлайн-медіа.	8
11	Тема 14. Культура суб'єктивності. Оцінка та інтерпретація. Природа стереотипізації та види стереотипів у медіа	8
12	Тема 15. Структура оцінного судження й лексичні вираження експресії. Упередження й стереотипи та їхні мовні маркери в медіатексті. Контекст воєнного конфлікту і поняття "мова ворожнечі": критичні рефлексії.	8
13	Тема 16. Культура інтертекстуальності й використання джерел. Інтертекстуальність як запозичення і аналітична переробка тексту-джерела.	8
14	Тема 17. Соціальні чинники й варіативність мовної норми. Мовностилістичні проблеми конвергентних медіа. Підсумок. Нові медіа як середовище інтеграції та адаптації норм.	10
	Разом	124

Пропозиції до теми 9. Результат у формі публікації чи презентації. Оприлюднення результатів перед колегами:

- Меми періоду війни (2022);

- Зміна в культурі цифрових медій періоду війни;
- Цінності свободи слова і війна;
- Тренди цифрової медіакультури;
- Вивчення цифрової медіакультури в європейських чи американських університетах

10. Методи навчання

Результати навчання даної дисципліни деталізують такі **програмні результати навчання:**

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання досягнення результатів навчання
<p>Поглиблення серед студентів знань про становлення та сучасний стан феномену творення культури засобами цифрових медіа, в т.ч. комунікаційних технологій задля використання цих знань у процесі творення текстів та з урахуванням медіаплатформ, на яких вони будуть розміщені. Краще розуміння магістрами того, чим є цифрова медіакультура в Україні та світі, які проблеми маємо сьогодні в цій сфері, оволодіння методиками оцінки медіакомунікативних явищ і вміння використовувати норми й стандарти у процесі творення текстів та редагування з медіакультури.</p>	<p>Лекції, семінарські заняття (класичні, семінар-круглий стіл, науковий семінар), консультації для кращого розуміння тем, презентації трендів та напрямків у сфері цифрової медіакультури.</p>	<p>Підсумковий контроль передбачає такі форми, як 1) аналітичні огляди за результатами самостійної роботи (детальний аналіз публікацій у друкованих і онлайн-медіа, а також аудіовізуальної продукції з погляду відповідності етичним засадам репрезентації вербальних і візуальних іміджів у масовій комунікації (30 б.), та 2) висвітлення теоретичних питань та участь в обговореннях під час практичних занять (20 б.), 3) підсумкова індивідуальна презентація експертної теми з ілюстраціями зразкових втілень відповідних аспектів медіакультури або ж прецедентів порушення етичної норми в масовій комунікації (50 б.) (з переліку питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань).</p>

11. Методи контролю

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100
	10		10	20	10		10	40	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70		
E	51-60	задовільно	
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX і F) визначається Вченими радами факультетів (педагогічною радою коледжу).

13. Методичне забезпечення

Комп'ютер, мультимедійний проектор, доступ до мережі інтернет, ноутбук, мобільний телефон чи планшет.

14. Рекомендована література

Базова

Модуль 1.

1.Зражевська Ніна. Медіакультура як об'єкт соціокомунікаційних досліджень. Режим доступу: <http://prima.franko.lviv.ua/faculty/jur/vypusk7/n13/tv13-10.pdf>

2.Зражевська Ніна. Нові медіа і нові форми комунікації в медіакультурі Режим доступу: [http://arpmk_2013_14_16%20\(3\).pdf](http://arpmk_2013_14_16%20(3).pdf)

3. Медіакультура в контексті міждисциплінарних досліджень : монографія / за загал. наук. ред. В. В. Березенко, М. А. Лепського, О. О. Семенець ; відп. ред. К. Г. Сіріньок-Долгарьова. – Запоріжжя : Кераміст, 2017. – 309 с.
4. Мережева журналістика: спеціалізовані курси : навч. посібник / Н. Габор, Ю. Залізник, З. Козачок, Ю. Лавриш, Ю. Луць, І. Марушкіна, А. Палійчук, Б. Потятиник, О. Щур. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. — 136 с.
5. Скорик А. Медіакультура як реальність медіасередовища. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=NZTNPUm_2014_3_3
6. Технології та медіакультура 21 століття КМЕФ 2021
YouTube (https://www.youtube.com/watch?v=Phm_unV4geg)

Модуль 2.

7. Кліффорд Крістіанс, Марк Факлер, Кеті Бріттен Річардсон, Пеггі Крешел, Роберт Вудз-молодший. Медіаетика: практичні випадки та моральні міркування. – Львів: Вид-во УКУ, 2014. – 592 с.
8. Крецу І. Н., Гузун М., Василик Л. Підручник з крос-медіа. <https://issuu.com/victoryshe/docs/crossmedia>
9. Мова ворожнечі та ЗМІ: міжнародні стандарти та підходи. <https://www.slideshare.net/DonbassFullAccess/ss-113689262>
10. Методологія оцінки професійності та відповідальності онлайн-медіа. <https://imi.org.ua/monitorings/metodolohiia-otsinky-profesiynosti-ta-vidpovidal-nosti-onlayn-media-i28289>
11. Потятиник Б. Інтернет-журналістика : навч. посіб. – Львів : ПАІС, 2010. – 244 с.

Допоміжна

1. Журналіст і (не)безпека. Посібник для журналістів, які працюють в небезпечних умовах. <https://imi.org.ua/books/zhurnalist-i-ne-bezpeka-posibnyk-dlya-zhurnalistiv-yaki-pratsyuyut-v-nebezpechnyh-umovah-i1913>.
2. Журналіст у соціальних мережах. Рекомендації для медіа. <https://imi.org.ua/advice/zhurnalist-u-sotsialnyh-merezhah-rekomendatsiyi-dlya-media-i31209>.
3. Медіа як посередник у конфліктах. <https://medialab.online/news/kursconflict/>
4. Міжнародні та національні стандарти свободи слова в Інтернеті. <https://www.ppl.org.ua/bibliotech/posibnik-zmist-vstup>
5. Новий правопис: повний текст та основні зміни. <https://osvitoria.media/experience/novyj-pravopys-povnyj-tekst-ta-osnovni-zminy/>
6. Павлюк Л. Риторика, ідеологія, персвазивна комунікація. – Львів: ПАІС, 2007. – 172 с.

7. Павлюк Л. Трофеї меметичних воєн: маркери пропагандистських фейків і факти як контрфрейми. «І», 2019, <http://www.ji-magazine.lviv.ua/2019/pavlyuk-trofei-memetychnyh-voen.htm?fbclid=IwAR28n6Dr1lhvsbiiZrjLxzbk0A6M85IYjscbI67V1OcGmy0jOeheehz9wHU>
8. Пригорницька О. Фейкова інформація в соціальних медіа: виявлення, оцінка, протидія. http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3493:fejkova-informatsiya-v-sotsialnikh-media-viyavlennya-otsinka-protidiya&catid=81&Itemid=415
9. Проблеми суспільної безпеки в процесі розвитку соціальних мереж. http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1745:problemi-suspilnoji-bezpeki-v-protsesi-rozvitku-sotsialnikh-merezh&catid=78&Itemid=412
10. Рижко, О. М. Плагіат як соціальнокомунікаційне явище : монографія. – Київ : Паливода А. В. [вид.], 2017. – 387 с.
11. Фейки як інструмент впливу на вибори. https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-01/fake_news_fin_full_clean.pdf
12. Facebook CEO Zuckerberg speaks at Georgetown University, <https://www.youtube.com/watch?v=2MTpd7YOnyU>
13. Kenwright B. Virtual Reality: Ethical Challenges and Dangers. <https://technologyandsociety.org/virtual-reality-ethical-challenges-and-dangers/>
14. O'Regan, C. Hate Speech Online: an (Intractable) Contemporary Challenge? <https://academic.oup.com/clp/article/71/1/403/5258889>

15. Інформаційні ресурси

1. Динамічна культура: <http://www.museums.org.ua/videos/p/15>.
2. Фонд Ізоляція. Платформа культурних ініціатив: <http://izolyatsia.org/ua/>.
3. Україні інкогніта: <http://incognita.day.kiev.ua/>.
4. Коридор <http://www.korydor.in.ua/ua/>; <https://www.facebook.com/KORYDOR/>
5. Креативна культура <https://www.culturepartnership.eu/>;
<https://www.facebook.com/culturepartnership/>